

**28. ГОДИШЊЕ САВЈЕТОВАЊЕ ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (БНХ)
МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП**

**28th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine
of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina)
*International Scientific Meeting***

**ЗБОРНИК РАДОВА
И КРАТКИХ САДРЖАЈА
*Proceedings
and short contents***

28.

**Требиње, Град Сунца, 15-17. јуна 2023.
Trebinje, Grad Sunca, June, 15th–17th, 2023.**

Покровитељ / Patron:

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND WATER MANAGEMENT

ЈУ Ветеринарски институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"
PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"

Организатори / Organizers:

ВЕТЕРИНАРСКА КОМОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Veterinary Chamber of Republic of Srpska

и / and

ДРУШТВО ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Association of Doctors of Veterinary Medicine of the Republic of Srpska

Суорганизатори / Co-organizers:

Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду

Faculty of Veterinary medicine University of Belgrade

ЈУ Ветеринарски институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"

PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"

Департман за ветеринарску медицину, Пољопривредни факултет,
Универзитет у Новом Саду

Department of Veterinary Medicine, Faculty of Agriculture, University of Novi Sad

Организациони одбор / Organisational board:

Предсједник: Велибор Кесић / *President: Velibor Kesic*

Чланови: Драгана Окљеша, Владимир Милијевић, Саша Бошковић, Драган Кнежевић, Давор Јефтић, Ратко Мијатовић, Игор Чегар, Славиша Спасојевић, Јелена Павић, Перица Бургић, Александар Брадић, Младен Драгичевић, Драган Малиш, Стеван Радић, Бранислав Галић, Богослав Готовац, Зоран Дамјанац, Предраг Новаковић, Благоје Бирчаковић, Ненад Крстић, Горан Костић

Members: *Dragana Oklješa, Vladimir Milijević, Saša Bošković, Dragan Knežević, Davor Jeftić, Ratko Mijatović, Igor Čegar, Slaviša Spasojević, Jelena Pavić, Perica Burgić, Aleksandar Bradić, Mladen Dragičević, Dragan Mališ, Stevan Radić, Branislav Galić, Bogoslav Gotovac, Zoran Damjanac, Predrag Novaković, Blagoje Birčaković, Nenad Krstić, Goran Kostić*

Секретаријат: Бранко Стевановић, Велибор Тодоровић, Данијел Ковачевић, Радојица Ђекановић, Оливер Стевановић

Secretariat: *Branko Stevanović, Velibor Todorović, Danijel Kovačević, Radojica Đekanović, Oliver Stevanović*

Технички секретар: Тијана Тимарац;

Technical Secretary: Tijana Timarac

Научни и програмски одбор / *Scientific and Programme Committee:*

Предсједник: Драго Н. Недић / **President:** Drago N. Nedić

Чланови: Родољуб Тркуља, Милорад Мириловић (СРБ), Жељко Цветнић (ХР), Нихад Феџић, Мухамед Смајловић, Андреј Кирбиш (СЛО), Лазо Пендовски (МК), Јанко Иванов (БГ), Драган Шефер (СРБ), Предраг Слијепчевић (ВБ), Мајкл Гилсдорф (САД), Кос Атила (МАЂ), Иван Станчић (СРБ), Весна Ђорђевић (СРБ), Бранко Велебит (СРБ), Добрила Јакић Димић (СРБ), Ђорђе Савић, Миливоје Надаждин, Весна Калаба, Жељко Сладојевић, Драган Касагић, Бојан Голић, Рајко Латиновић, Виолета Сантрач, Миленко Шарић, Синиша Гатарић, Славен Грбић, Зоран Ђерић, Новалина Митровић, Горан Параш, Негослав Лукић.

Members: Rodoljub Trkulja, Milorad Mirilović (SRB), Željko Cvetnić (CRO), Nihad Fejzić, Muhamed Smajlović, Andrej Kirbiš (SLO), Lazo Pendovski (MK), Janko Ivanov (BG), Dragan Šefer (SRB), Predrag Slijepčević (GB), Michael Gilsdorf (USA), Koószt Attila (HU), Ivan Stančić (SRB), Vesna Đorđević (SRB), Branko Velebit (SRB), Dobrila Jakić Dimić (SRB), Đorđe Savić, Milivoje Nadaždin, Vesna Kalaba, Željko Sladojević, Dragan Kasagić, Bojan Golić, Rajko Latinović, Violeta Santrač, Milenko Šarić, Siniša Gatarić, Slaven Grbić, Zoran Đerić, Novalina Mitrović, Goran Paraš, Negoslav Lukić.

Адреса организатора:

- Ветеринарска комора Републике Српске:

Предсједник коморе и Предсједник организационог одбора: Велибор Кесић, ДВМ

Бања Лука, Царице Милице 46; Тел/факс: 051/466-321

Е-mail: vetkomrs@teol.net; веб сајт: www.vetkom.rs.ba

- Научни и програмски одбор, предсједник: Проф.др Драго Н. Недић;

Е-mail: drago.nedic@virs-vb.com; тел: +38751229210; 229231

Address of the organizer:

- Veterinary Chamber of Republic of Srpska:

President of the Chamber and President of the Organizing Committee: Velibor Kesić, DVM

Banja Luka, Carice Milice 46; Tel / fax: 051 / 466-321

Е-mail: vetkomrs@teol.net; Web site: www.vetkom.rs.ba

- Scientific Committee, Chairman: Prof. Dr. Drago N. Nedić;

Е-mail: drago.nedic@virs-vb.com; tel: +38751229210; 229231

Мјесто одржавања / *Venue:*

Требиње, Град Сунца, 15-17. јуна 2023.

Trebinje, Grad Sunca, June, 15th – 17th 2023.

РОТА ВИРУСНА ДИЈАРЕЈА ТЕЛАДИ ПРЕ И ПОСЛЕ ВАКЦИНАЦИЈЕ - ИСКУСТВО

Милан Нинковић¹, Немања Здравковић¹, Марко Николић², Марија Павловић¹, Немања Јездимировић¹, Зорана Зуровац Сапунџић¹, Јован Бојковски³

- ¹др вет. Милан Нинковић, истраживач приправник, Научни институт за ветеринарство Србије, Београд, Србија
- ¹др сци. вет. мед. Немања Здравковић, виши научни сарадник, Научни институт за ветеринарство Србије, Београд, Србија
- ²др вет. Марко Николић, сарадник за микробиологију, Специјалистичка ветеринарска лабораторија, Подгорица, Црна Гора
- ¹др сци. вет. мед. Марија Павловић, научни сарадник, Научни институт за ветеринарство Србије, Београд, Србија
- ¹др сци. вет. мед. Немања Јездимировић, научни сарадник, Научни институт за ветеринарство Србије, Београд, Србија
- ¹др вет. Зорана Зуровац Сапунџић, истраживач сарадник, Научни институт за ветеринарство Србије, Београд, Србија
- ³проф. др Јован Бојковски, редовни професор, Катедра за болести папкара, Факултет ветеринарске медицине, Београд, Србија
- 'e-mail контакт особе: milan.ninkovic1992@gmail.com

Кратак садржај:

Дијареје код новорођених телата стварају велике проблеме стварајући велике економске губитке. Вирусни узročници дијареја Корона и Рота вирус у првим данима живота доводе до тешких дијареја које се могу завршити угинућем телата. Вируси Рота и Корона отварају врата за секундарне бактеријске узročнике компликујући клиничку слику дијареје. У овом раду је приказан случај дијареја код телата проузроковани Рота вирусима и резултат вакцинације након случаја. Фарми 22 краве, сименталске расе током Јула 2022. године забележена су угинућа код 3 телета, старости од 5 до 12 дана, Поред примењене адекватне терапије, телад су брзо угињавала. Клиничка слика код оболелих телата је била акутног тока, изразитим профузним садржајем, са присутном дехидратацијом, апатијом. Поред тога, као значајан предиспонирајући фактор настанка дијареја јесте и топлотни стрес, где су дневне температуре се кретале и до 40 °С. За дијагностичко испитивање узети су ректални брисеви од оболелих телата. Присуство Рота вируса у испитујућим брисевима потврђено је РСР методом. Због присутног проблема на фарми извршена је вакцинације свих gravidних крава у периоду 4-12 недеља пре очекиваног термина тељења комерцијално доступном вакцином. Применом вакцинације крава у периоду засушења 4-12 недеље пре очекиваног тељења против Корона и Рота вируса постиже се адекватна пасивна заштита код новорођених телата. Резултати вакцинације високо степених крава огледа кроз смањење појаве дијареја, смањење стопе угинућа, смањење трошкова лечења, као и смањене употребе антибиотика као најважнијег задатка у спречавања даљег раста антимикробне резистенције. Најважнији закључак из овог случаја је да појаве нових случајева дијареја није забележено, значајно је смањена употреба антибиотика код телата који потичу

од вакцинисаних крава, и у каснијим фазама одгоја таква телад су много мање имали здравствених проблема.

Кључне речи: рота вирус, корона вирус, телад, вакцинација,

Захвалница: Рад је подржан средствима Министарства просвете, науке, и технолошког развоја Републике Србије (Уговор број 451-03-47/2023-01/200030).

ROTAVIRUSES DIARRHEA IN CALVES BEFORE AND AFTER VACCINATION – EXPERIENCE

Milan Ninković¹, Nemanja Zdravković¹, Marko Nikolić², Marija Pavlović¹,
Nemanja Jezdimirović¹, Zorana Zurovac Sapundžić¹, Jovan Bojkovski³

¹ DVM Milan Ninković, junior research assistant, Serbian Institute of Veterinary Sciences, Belgrade, Serbia

¹ PhD Nemanja Zdravković, senior research associate, Serbian Institute of Veterinary Science, Belgrade, Serbia

² DVM Marko Nikolić, associate for microbiology, Diagnostic Veterinary Laboratory, Podgorica, Montenegro

¹ PhD Marija Pavlović, research associate, Serbian Institute of Veterinary Science, Belgrade, Serbia

¹ PhD Nemanja Jezdimirović, research associate, Serbian Institute of Veterinary Science, Belgrade, Serbia

¹ DVM Zorana Zurovac Sapundžić, research assistant, Serbian Institute of Veterinary Science, Belgrade, Serbia

³ PhD Jovan Bojkovski, full professor, Department of Ruminants and Swine diseases, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Serbia
*e-mail: milan.ninkovic1992@gmail.com

Abstract:

Diarrhea in newborn calves creates major problems, creating major economic losses. Viral causes of diarrhea Corona and Rota virus in the first days of life lead to severe diarrhea that can end in the death of calves. Rota and Corona viruses open the door for secondary bacterial agents, complicating the clinical picture of diarrhea. This paper presents a case of diarrhea in calves caused by Rota viruses and the result of vaccination after the case. On the farm of 20 cows, the Simmental breed, in July 2022, the deaths of 3 calves, aged from 5 to 12 days, were recorded. Despite the applied adequate therapy, the calves died quickly. The clinical picture in the affected calves was acute, with marked profuse content, with dehydration and apathy present. In addition, as a significant predisposing factor for the occurrence of diarrhea is heat stress, where daily temperatures ranged up to 40 °C. Rectal swabs from sick calves were taken for diagnostic testing. The presence of Rotavirus in the test swabs was confirmed by the PCR method. Due to the current problem on the farm, all pregnant cows were vaccinated in the period 4-12 weeks before the expected calving date with a commercially available vaccine. Vaccination of cows during the drying period 4-12 weeks before the expected calving against Corona and Rotavirus achieves adequate passive immune protection in newborn calves. The results of vaccination of highly pregnant cows are reflected in the reduction of diarrhea, the reduction of death rates, the reduction of treatment costs, as well as the reduced use of antibiotics is the most important task in preventing the further growth of antimicrobial resistance. The most important conclusion from this case is that no new cases of diarrhea were recorded, the use of antibiotics in calves from vaccinated cows was significantly reduced, and in the later stages of rearing such calves had much fewer health problems.

Keywords: rotavirus, coronavirus, calves, vaccination,

Acknowledgment: The work was supported by funds from the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (Contract number 451-03-47/2023-01/200030).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

636.09(082)(086.76)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп "Годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)" (28 ; 2023 ; Требиње)

Зборник радова и кратких садржаја [Електронски извор] / Међународни научни скуп "28. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (БиХ)", Требиње, 15-17. јуна 2023. = Proceedings and short contents / International scientific meeting "28th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina)", Trebinje, 15th-17th, 2023 ; [организатори Ветеринарска комора Републике Српске и Друштво доктора ветеринарске медицине Републике Српске ; организациони одбор Велибор Кесић... [и др.] ; научни и програмски одбор Драго Н. Недић ..[и др.]]. - [Бања Лука : Ветеринарска комора Републике Српске], 2023 ([Јелах-Тешањ : График-комерц]). - 1 електронски оптички диск (CD-ROM) : слика ; 12 cm

Систематски захтјеви: нису наведени. - Насл. са насл. екрана. - Ел. публикација у ПДФ формату опсега 202 стр. - Упор. срп. текст и енгл. превод. - Тираж 300.

ISBN 978-99976-186-1-0

COBISS.RS-ID 138411009